

MEMÒRIA DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA PREVENTIVA
(CONTROL ARQUEOLÒGIC) AL CARRER MENOR DE SARRIÀ 6-8
(BARCELONA, BARCELONÈS).

CIUTAT VELLA, BARCELONA

(CODI: 071/20)

Data de la intervenció:

Del 21 al 23 d 'Octubre de 2020.

Exp DGPC: CLT_2020_EXP_ARRQ002PREV_772 (R/N 437 K121 NB
2020/1-29927)

Memòria de la intervenció arqueològica al Carrer Menor de Sarrià 6-8, (Barcelona, Barcelonès). Octubre 2020.

Arqueòleg Director:

MIRIAM ESQUÉ BALLESTA

Gestió de la intervenció:

MARTA FÀBREGAS

Barcelona, Octubre de 2020

Memòria de la intervenció arqueològica al Carrer Menor de Sarrià 6-8, (Barcelona, Barcelonès). Octubre 2020.

FITXA TÈCNICA

NOM DE LA INTERVENCIÓ	Carrer Menor de Sarrià 6-8
UBICACIÓ	Districte de Sarrià - Sant Gervasi Barcelona (Barcelonès)
COORDENADES UTM Fus31N amb Datum ETRS 89 (UB/ICGC)	X: : 426651.9 Y: 4583536.3 Z: 120,0 m.s.n.m.
CONTEXT	Zona urbana
TIPUS D'INTERVENCIÓ	Preventiva terrestre
CLASSE D'ACTIVITAT	Control arqueològic
DATES D'INTERVENCIÓ	Del 21 al 23 d'Octubre de 2020.
EQUIP TÈCNIC	Direcció: Miriam Esqué Ballesta

INDEX

1. INTRODUCCIÓ	5
2. SITUACIÓ GEOGRÀFICA	6
2.1. El Barcelonès.....	6
2.1. La ciutat de Barcelona.....	7
3. ANTECEDENTS HISTÒRICS I ARQUEOLÒGICS	9
4. METODOLOGIA	12
5. DESENVOLUPAMENT DELS TREBALLS	13
6. CONCLUSIONS.....	14
7. UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES.....	15
8. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA.....	16
9. BIBLIOGRAFIA.....	31
10. DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA.....	33

1. INTRODUCCIÓ

Amb motiu de les obres d'obertura en rasa destinades a la construcció d'un mur de tancament, al carrer Menor de Sarrià 6-8, de la ciutat de Barcelona (Barcelonès), a càrrec de l'empresa Barcelona d'Infraestructures Municipals S.A. (BIM/SA), s'ha dut a terme durant els dies 21 al 23 d'Octubre de 2020, el control arqueològic preventiu del qual és objecte aquesta memòria.

Les tasques preveien l'obertura d'una rasa, amb unes dimensions de 23,1m aproximadament assolint una profunditat màxima de 1,5m respecte la cota de circulació actual dins l'àmbit de la Torre de Can Mitjans.

Donada la importància arqueològica i històrica d'aquesta zona dins la ciutat de Barcelona, es va prendre la decisió d'efectuar un control arqueològic a càrrec de l'empresa ATICS S.L., sota la direcció tècnica de l'arqueòloga Miriam Esqué Ballesta, amb l'objectiu de detectar, documentar i així realitzar un estudi de les possibles restes conservades al subsòl, amb el corresponent recull de la informació històrica necessària per tal d'ampliar els coneixements vigents de la ciutat sobre èpoques anteriors.

La finalitat de les tasques de control i documentació arqueològica ha estat la de detectar, documentar i realitzar un estudi de les restes conservades, amb el corresponent recull de la informació històrica necessària per tal d'ampliar els coneixements vigents de la ciutat sobre èpoques anteriors, i finalment l'avaluació de les restes que podrien quedar afectades per les obres.

El rebaix de terres es va dur a terme de forma mecànica mitjançant una màquina giratòria de cadenes de mida petita, sota el corresponent control arqueològic. L'actuació arqueològica es va centrar d'una banda, en el control visual de la realització dels treballs d'obertura i buidat de la rasa, i per l'altra, en l'excavació manual per part de la direcció tècnica quan les característiques de la terra extreta o l'aparició d'estructures construïdes així ho van requerir.

2. SITUACIÓ GEOGRÀFICA

2.1. El Barcelonès

Comarca de Catalunya, la capital de la qual és Barcelona. Es tracta de la comarca més poblada i industrialitzada del principat. Limita al nord amb el Vallès Occidental i Oriental; a l'est amb el Maresme i la Mediterrània, i per l'oest i el sud amb el Baix Llobregat.

La seva geografia està marcada per la plana de l'àrea metropolitana o Pla de Barcelona, la serralada de Collserola i els rius Llobregat i Besòs.

El Pla de Barcelona és una de les unitats morfològiques que configuren el territori, anomenat Barcelonès, que s'estén des de la costa mediterrània a la Serralada Litoral, concretament entre el tram de la serra de Collserola i els estrets de Martorell i de Montcada, però on els rius Llobregat i Besòs respectivament van sortir a la mar amb la formació dels seus deltes. D'aquesta manera el territori presenta dos elements morfològics clars: la serra de Collserola i la plana.

La Serra de Collserola, horst compost per granits i esquists, presenta unes altituds molt moderades, entre els 300 i 500 metres, destacant el Tibidabo que arriba als 512m. Al nord, aquesta carena comença sobre el riu Besòs amb el turó de Manyoses (2102m) i al sud-oest destaca el puig de Sant Pere Màrtir com a darrera elevació (399m). La carena presenta diversos passos de muntanya que possiblement han servit de vies de comunicació al llarg de la història.

El Pla de Barcelona es troba obert al mar i limitat per la Serralada Litoral i al sud per la falla que segueix des del Garraf i el turó de Montjuïc (que és el punt més elevat, 173m) fins al turó de Montgat, més enllà del Besòs. Aquesta falla és visible a través de l'esglaó, d'uns vint metres, que sembla separar l'eixample de la ciutat vella i que es documenta en la morfologia urbana : la baixada de Jonqueres, la Via Laietana i els carrers de les Moles, d'Astruc i de Jovellanos.

La plana està formada per la conjunció de dos deltes, el del Llobregat i el del Besòs, que a causa de l'acumulació de detritus quaternaris i sorralis a la línia costanera, han acabat formant un conjunt identificable per la uniformitat urbana.

En aquesta plana es distingeixen petits turons arran de mar que tenen el seu origen en els plegaments de dipòsits marins del miocè i el pliocè. És en el cas de la muntanya de Montjuïc, del turó dels Ollers, i ja dins la ciutat del sector dels carrers d'Escudellers i Nou

Memòria de la intervenció arqueològica al Carrer Menor de Sarrià 6-8, (Barcelona, Barcelonès). Octubre 2020.

de Sant Francesc, i de les Falzies on es localitza l'antiga Llotja i del Tàber, on s'assentava la ciutat romana. Des de l'època romana el constant progrés de la línia de costa degut a l'aportació dels arrossegaments del Besòs i al corrent marí tangencial a la costa que aporta terres del Maresme, van contribuir al rebliment d'estanys i aiguamolls i van anar encerclant aquests turons, passant a formar part de la terra ferma.

Aquests materials s'acumularen darrere l'escullera feta per a protegir el nou port i que arribaren a formar l'emplaçament de l'actual Barceloneta. Finalment, l'acció dels corrents de la mar, arrossegant els materials detrítics, terraplenant badies i albuferes, ha ajudat a conferir a la costa del Pla de Barcelona el seu aspecte rectilini, sense entrants ni accidents notables.

Geològicament hi ha una unitat quaternària (pleistocè i holocè) que en cobreix una de terciària. D'època quaternària a l'holocè és on es localitza l'activitat antròpica, es registren nivells d'argila, sorres i graves d'origen torrencial i col·luvial, a part dels estrats superiors que és on es registrava la major presència de restes arqueològiques d'època contemporània i moderna.

2.1. La ciutat de Barcelona

Barcelona està situada a la costa mediterrània, en el lloc anomenat Pla de Barcelona, comprès entre els rius Besòs i Llobregat, al nord es troba la serra de Collserola, on hi ha el Tibidabo, que és el cim més alt (542 metres). La serralada de Sant Mateu a llevant i el massís de Garraf a ponent fan que les entrades fàcils al pla d'al·luvió, sobre el qual reposa la ciutat, siguin els passos fluvials del Besòs i el Llobregat.

Les òptimes condicions climàtiques i estratègiques de la ciutat han afavorit al llarg del temps el seu desenvolupament que, amb Montjuïc vora el mar, ha facilitat la defensa del seu litoral. Els seus orígens es situen en el petit pujol del Tàber, però ben aviat els límits s'anaren expandint pel pla, on només s'aixequen, cap al nord, els turons de Monterols, el Putget, la Creueta, el Carmel, la Muntanya Pelada i el Turó de la Peira.

Des del punt de vista urbanístic la ciutat de Barcelona consta de diverses àrees organitzades en districtes. La zona que ens ocupa es troba situada en el districte de Ciutat Vella. Aquest espai inclou, d'una banda, un nucli central anomenat barri gòtic que correspon a la primitiva ciutat romana i, de l'altra, un seguit de ravals situats al seu voltant

Memòria de la intervenció arqueològica al Carrer Menor de Sarrià 6-8, (Barcelona, Barcelonès). Octubre 2020.

que es van formar en època medieval, dins el perímetre de les muralles aixecades al segle XIII. Aquestes viles noves foren conegudes amb els noms de les esglésies que els centralitzaven: del Pi, de Santa Anna, de Sant Pere, de la Mercè i de Santa Maria del Mar. Els darrers sectors del nucli antic de la ciutat, és a dir, la Rambla i el Raval, varen començar a ser urbanitzats quan quedaren inclosos dins del tercer recinte fortificat que es bastí al llarg de la segona meitat del segle XIV.

3. ANTECEDENTS HISTÒRICS I ARQUEOLÒGICS

Donat l'interès de l'indret trobem més que fonamentades les previsions sobre la necessitat d'intervenir-hi arqueològicament com a seguiment de la intervenció urbanística.

No cal que remarquem la importància que pot tenir l'estudi del subsòl d'aquest lloc, ja que es troba relacionat amb un sector històric força important per a Barcelona. D'acord amb el promotor del projecte, presentem el Projecte d'Intervenció Arqueològica per tal d'engegar el procés de recerca preventiva necessari per a la localització i documentació de les possibles restes patrimonials que puguin veure's afectades per l'actuació urbanística, amb l'objectiu que marca la llei 9/93 del patrimoni cultural català i el Decret 78/2002 del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

D'una manera molt resumida, podem dir que el lloc que ens ocupa té un alt interès històric i arqueològic ja que:

1. És coneguda l'existència de restes prehistòriques en aquesta zona.

2. L'any 1970¹, el Centre Excursionista Els Blaus de Sarrià va documentar l'aparició d'un ganivet de sílex de tonalitat gris de 5 centímetres de llargària i 1,8 centímetres de gruix, possiblement neolític. Aquest va aparèixer a dos metres de profunditat, sota estrats arqueològics amb ceràmica medieval i moderna.

Es desconeix més informació sobre la troballa del ganivet de sílex. Aquesta troballa es va localitzar a la part posterior de l'Església de Sant Vicenç de Sarrià, i per tant molt a prop de l'àmbit del present projecte. Es desconeixen els límits d'aquest possible jaciment prehistòric, i per tant pot ser afectat pels treballs a realitzar.

3. La zona forma part de l'ager de la colònia romana de Bàrcino.

4. Nucli històric de Sarrià². El nucli antic de Sarrià és l'espai conformat per l'església parroquial, la plaça Major i les cases del voltant. Es té constància de l'existència d'una capella anomenada de "Sarrià" des de l'any 987, però d'aquesta primera edificació no se'n conserva informació. Se sap, però, que al mateix lloc hi havia una església romànica sobre la qual, l'any 1370, es va construir una església gòtica, que era una ampliació i reforma de l'edificació romànica anterior. Aquesta església gòtica es va conservar fins al

---

¹ Carta Arqueològica de Barcelona <http://cartaarqueologica.bcn.cat/2966>

² Carta Arqueològica de Barcelona <http://cartaarqueologica.bcn.cat/3411>

Memòria de la intervenció arqueològica al Carrer Menor de Sarrià 6-8, (Barcelona, Barcelonès). Octubre 2020.

segle XVIII, quan aleshores es va refer seguint l'estil neoclàssic sota el projecte de l'arquitecte Josep Mas, responsable també de l'església de la Mercè de Barcelona.

Al número 97 del carrer Major de Sarrià encara es conserva la casa familiar Margenat, que va ser restaurada el 1881 i és probablement una de les cases més antigues de la localitat de Sarrià.

Sarrià es va annexionar a la ciutat de Barcelona l'any 1921.

L'àmbit del present projecte es troba al bell mig del nucli històric de Sarrià, de manera que és probable que es puguin localitzar restes arqueològiques relacionades.

5. Sant Vicenç de Sarrià³. Amb motiu de les obres per la construcció del túnel i l'estació dels Ferrocarrils Catalans de Sarrià i per reforçar els murs de la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià, es van dur a terme unes obres que van permetre localitzar fragments de ceràmica medieval i moderna a l'espai on hi hauria hagut l'antic hort de la rectoria. L'any 1972 es va posar al descobert una abundant quantitat de restes òssies humanes a una cota de cinquanta centímetres per sota de la cota de carrer. Es va considerar que devien pertànyer a l'antic cementiri parroquial. Donat que l'àmbit del present projecte es troba pròxim a l'església, no es pot descartar la possibilitat de localitzar estructures relacionades amb la parròquia.

6. Rieres/Mines d'aigua. Es té constància que a l'entorn de l'àmbit d'estudi hi ha tres mines d'aigua:

- a. Cal Canonge
- b. Margenat
- c. Pantà de Vallvidrera – Mina Grott

Segons els plànols, consta que la mina arribava a la plaça de Sarrià mitjançant una tovera dins d'una galeria o mina, i que hi havia diversos repartidors d'aigua, un dels quals era a la plaça. La mina es troba fora de servei, però convindria no afectar-la i procedir segons les indicacions de BCASA en cas de trobar-la.

7. Durant el primer quart del segle XIX, la ciutat de Barcelona encara funcionava amb l'antic sistema de subministrament d'aigua d'origen medieval i modern (pous, les mines d'aigua procedent de Collserola i les canalitzacions municipals obertes que duïen l'aigua del Rec Comtal).

---

³ Carta Arqueològica de Barcelona <http://cartaarqueologica.bcn.cat/3011>

Memòria de la intervenció arqueològica al Carrer Menor de Sarrià 6-8, (Barcelona, Barcelonès). Octubre 2020.

Entre 1826 i 1867 es va posar en funcionament l'aqüeducte Baix de Montcada, que era una construcció tancada que captava l'aigua de Montcada i va millorar les condicions de potabilitat de l'aigua de la ciutat.

No va ser fins el 1867 quan a Barcelona i a les poblacions del seu entorn, es van implementar nous sistemes de subministrament d'aigua vinculats a empreses privades. A Sarrià, l'empresa encarregada del subministrament d'aigua durant més d'un segle va ser "Pantano de Vallvidrera". El pantà artificial de Vallvidrera recollia l'aigua de les rieres de Can Sauró i de l'Espinagosa.

4. METODOLOGIA

Per tal d'aconseguir els objectiu marcats, cal seguir una metodologia sistemàtica i adequada. La que s'ha realitzat en aquesta intervenció s'inspira en el mètode de registre utilitzat per E.C. Harris i per A. Carandini (Harris, 1975, 1977, 1979; Carandini 1977, 1981). Es tracta de registrar objectivament els elements construïts i estrats que s'identifiquen (tant els que es conserven en alçat com els que es descobreixen en el subsòl), realitzant una numeració correlativa d'aquests, sota el nom d' "Unitat Estratigràfica" (UE.) que individualitza els uns dels altres. Cada UE es registra en una fitxa on s'indica: la ubicació en el jaciment, les seves característiques físiques, la situació en les plantes i seccions i la posició física respecte a la resta d'unitats estratigràfiques amb les quals es relaciona. Aquest mètode també inclou la realització de material gràfic, compost per plantes i seccions i el material fotogràfic imprescindible per a la constància visual dels treballs realitzats.

La principal raó de ser de l'arqueologia urbana és l'estudi de l'evolució històrica de la ciutat on es realitzi, allò que ha impulsat i ha provocat canvis en el territori, tant en l'àmbit geomorfològic com urbanístic, històric, organitzatiu i social, fins a esdevenir el fet concret del moment actual.

En el cas que en qualsevol intervenció es trobés algun tipus de material ceràmic, s'ha de recollir i separar diferenciant els materials que han sortit als diversos estrats arqueològics, i ajuden a donar una datació tant dels mateixos estrats com de les estructures que s'hi poden trobar relacionades.

Inicialment aquest material s'ha de rentar i seguidament se li atorga una sigla depenent de cada excavació, per tal de facilitar el seu inventari i precisar al màxim la informació recollida en les respectives memòries o informes arqueològics.

De la mateixa manera s'actua en el cas de documentar altres materials com el bronze, ferro, vidre, ossos, etc....

L'actuació arqueològica es va centrar d'una banda, en el control visual de la realització dels treballs d'obertura i buidat de la rasa, i per l'altra, en l'excavació manual per part de la direcció tècnica quan les característiques de la terra extreta o l'aparició d'estructures construïdes així ho van requerir. El rebaix de terres de la rasa es va fer de forma mecànica, sota el corresponent control arqueològic.

5. DESENVOLUPAMENT DELS TREBALLS

Aquesta intervenció arqueològica està motivada pel projecte de tancament i delimitació de la finca Torre Mitjans.

La zona afectada es troba situada en un indret d'interès arqueològic i alt valor històric que va donar lloc a una excavació arqueològica, seguint el procediment establert per la llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català, i el Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Les tasques d'obertura de la rasa requerien de la realització d'una rasa d'uns 20m de llarg aproximadament per 1m d'ample, assolint una profunditat màxima d'1,6m respecte de la cota de superfície actual.

Les actuacions es van dividir en dos trams, un petit tram de 2m de llarg aproximadament ubicat a tocar de l'entrada de la finca, i un segon tram d'uns 18m de llarg, des de l'angle nord-oest de la Torre Mitjans fins a tocar al carrer de la M. de Déu de Núria en direcció est. Aquesta divisió permetia deixar un espai habilitat per al nou accés a la finca de la Torre Mitjans.

Al llarg del buidat de la rasa es documenta la presència de diversos serveis urbans, alguns dels quals es trobaven en actiu.

Pel que fa a l'estratigrafia es documenta una capa superficial de sorres UE 001 a mode d'anivellament, seguida per una capa de sorres amb gran quantitat de runa i material constructiu UE 002, seguida d'una capa d'argiles bastant compacta, de color marró-vermellós UE 003.

6. CONCLUSIONS

Els resultats d'aquesta intervenció han estat **negatius**, i no aporten noves dades en relació al poblament i l'urbanisme de la ciutat de Barcelona al llarg de la seva història donat que es tracta d'una intervenció preventiva de caràcter molt localitzat i parcial.

Un dels elements que més ha condicionat el volum de dades obtingut ha estat la cota necessària per a la realització del mur de tancament, i les mides requerides per a la seva instal·lació, essent molt reduïdes i localitzades.

No s'ha documentat la presència de cap tipus d'estructura arqueològica, així mateix tampoc s'ha recuperat cap fragment de material arqueològic ja sigui ceràmic o format per altres materials.

Memòria de la intervenció arqueològica al Carrer Menor de Sarrià 6-8, (Barcelona, Barcelonès). Octubre 2020.

7. UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE : 001
Sector:	Carrer Menor de Sarrià 6-8	Fase:	Cronologia: s. XX
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ :	Sorres superficials, terres vegetals.		
COTES :	0 / - 0.30		
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	002	Es cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE : 002
Sector:	Carrer Menor de Sarrià 6-8	Fase:	Cronologia: s. XX
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ :	Sorres amb runa i material constructiu.		
COTES :	-0.30 / - 1.20		
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	003	Es cobert per 001
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			UE : 003
Sector:	Carrer Menor de Sarrià 6-8	Fase:	Cronologia: s. XX
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ :	Argiles marrons vermelloses.		
COTES :	-1.2 / - 1.60		
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a		Es cobert per 002
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

8. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. Església de Sant Vicenç de Sarrià, propera a la finca.

2. Façana principal de la Torre mitjans.

Memòria de la intervenció arqueològica al Carrer Menor de Sarrià 6-8, (Barcelona, Barcelonès). Octubre 2020.

3. Façana nord de la Torre Mitjans.

4. Façana Sud de la Torre Mitjans.

5. Projecció de la rasa dins el pati nord dins el tancat de la Torre Mitjans.

6. Projecció de la rasa dins el pati nord dins el tancat de la Torre Mitjans.

Memòria de la intervenció arqueològica al Carrer Menor de Sarrià 6-8, (Barcelona, Barcelonès). Octubre 2020.

7. Tram inicial de la rasa, a tocar de l'entrada de la finca.

8. Detall del primer tram de la rasa, s'aprecien els serveis actius.

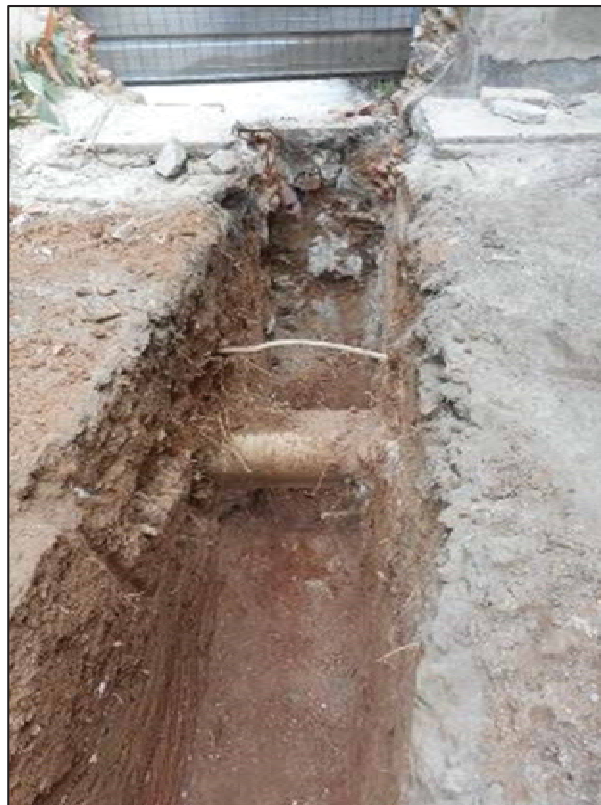
9. Treballs de buidat del segon tram de rasa.

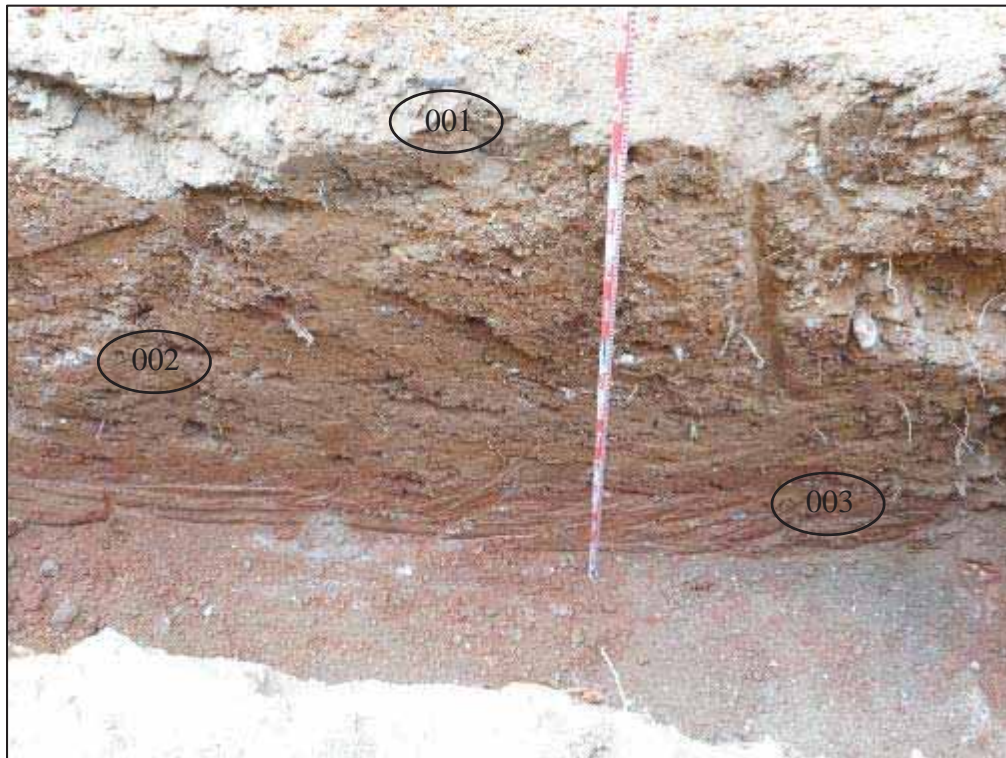
10. Desmuntatge de part del mur perimetral del tancat de la finca de la Torre Mitjans.

11. Desmuntatge de part del mur perimetral del tancat de la finca de la Torre Mitjans.

12. Presència d'un servei de clavegueram.

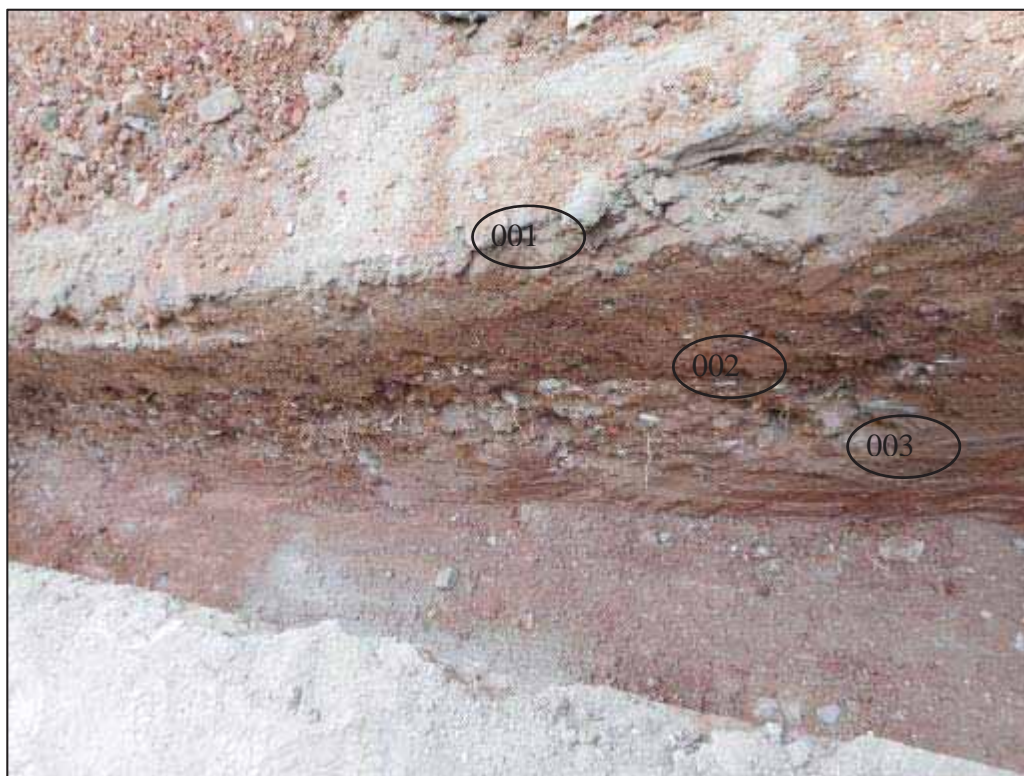
13. Detall de l'estratigrafia present a la rasa.

14. Màquina realitzant les tasques de buidat de la rasa.

15. Tram de la rasa, orientació Oest.

16. Detall de l'estratigrafia de la rasa.

Memòria de la intervenció arqueològica al Carrer Menor de Sarrià 6-8, (Barcelona, Barcelonès). Octubre 2020.

17. Màquina realitzant les tasques de buidat de la rasa.

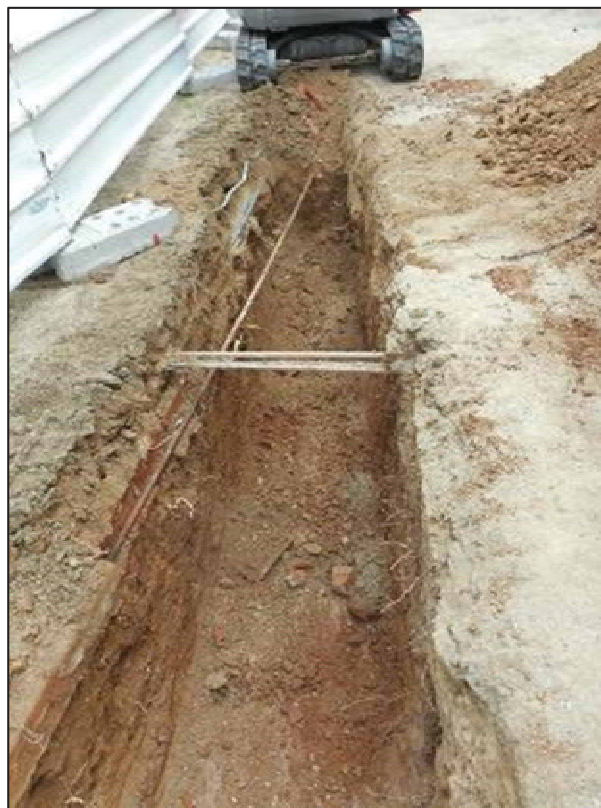
18. Servei elèctric en actiu cobert per maons.

Memòria de la intervenció arqueològica al Carrer Menor de Sarrià 6-8, (Barcelona, Barcelonès). Octubre 2020.

19. Màquina realitzant les tasques de buidat de la rasa.

20. Tram final de la rasa. Presència de diversos serveis.

21. Tram final de la rasa. Presència de diversos serveis.

22. Tram final de la rasa. Presència de diversos serveis.

23. Detall dels diferents serveis localitzats al tram final de la rasa, orientació oest.

24. Tram final de la rasa

Memòria de la intervenció arqueològica al Carrer Menor de Sarrià 6-8, (Barcelona, Barcelonès). Octubre 2020.

25. Vista de la rasa finalitzada a l'interior de la finca de la Torre Mitjans. Orientació est.

26. Tram de rasa a tocar el carrer de la Mare de D. de Núria.

Memòria de la intervenció arqueològica al Carrer Menor de Sarrià 6-8, (Barcelona, Barcelonès). Octubre 2020.

27. Tram de rasa a tocar el carrer de la Mare de D. de Núria.

28. Tram de rasa a tocar el carrer de la Mare de D. de Núria.

Memòria de la intervenció arqueològica al Carrer Menor de Sarrià 6-8, (Barcelona, Barcelonès). Octubre 2020.

29. Finalització de les tasques de rebaix de terreny de la rasa.

Memòria de la intervenció arqueològica al Carrer Menor de Sarrià 6-8, (Barcelona, Barcelonès). Octubre 2020.

9. BIBLIOGRAFIA

A. A. V. V. (1993): *Congrés d' història de Barcelona. La ciutat i el seu territori, dos mil anys d'història*. Barcelona, 20, 21, 22 d'octubre de 1993. Volum I. Ponències i Comunicacions.

A. A. V. V. (1995): *Història de Barcelona*. Enciclopèdia Catalana. Barcelona.

-Vol.1 (1991): *Estructura urbana de la ciutat romana*.

-Vol.2 (1992): *La formació de la Barcelona medieval*.

-Vol.3 (1992): *La ciutat consolidada (segles XIV-XV)*.

-Vol.4 (1992): *Barcelona dins la Catalunya moderna (segles XVI-XVII)*.

-Vol.5 (1993): *El desplegament de la ciutat manufacturera (1714-1833)*.

-Vol.6 (1995): *La ciutat industrial (1833-1897)*.

A. A. V. V.. (1997): *Els barris de Barcelona. Vol.1: Ciutat Vella i Eixample*. Enciclopèdia Catalana. Barcelona.

A. A. V. V. (2002): *Diccionari d'arqueologia*. Termcat.

A. A. V. V. : *Anuari d'arqueologia i patrimoni de Barcelona 2008-2018*. MHUBA- Museu d'Història de Barcelona. Ajuntament de Barcelona. Institut de Cultura..

CARANDINI, A. (1997): *Historias en la tierra*. Manual de excavación arqueológica. Crítica. Barcelona.

CARRERAS CANDI, F. (1916): *Geografia general de Catalunya. La ciutat de Barcelona*. Barcelona.

CARRERAS CANDI, F. (1982): *Gran geografia comarcal de Catalunya*. Vol VIII Barcelonès i Baix Llobregat.

DURAN I SAMPERE. *Barcelona i la seva història I. La formació d'una gran ciutat*. Ed. Curial. BCN 1972.

Memòria de la intervenció arqueològica al Carrer Menor de Sarrià 6-8, (Barcelona, Barcelonès). Octubre 2020.

GALERA, M.; ROCA, F.; TARRAGÓ, S. (1982): *Atlas de Barcelona*. Barcelona.

HARRIS, E.C (1979) .; *Principios de estratigrafía arqueológica*. Ed. Crítica. Barcelona.

HURTADO, V.; MESTRE, J.; MISERACHS, T. (1998): *Atlas d'Història de Catalunya*. Barcelona.

PLADEVALL, A. (1982): "Barcelona i el Barcelonès" a *Gran geografia comarcal de Catalunya. El Barcelonès i el Baix Llobregat*. Volum 8. Obra dirigida per J. Carreras i Martí. Barcelona. Pàg.11-14.

Pàgines Web.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/>

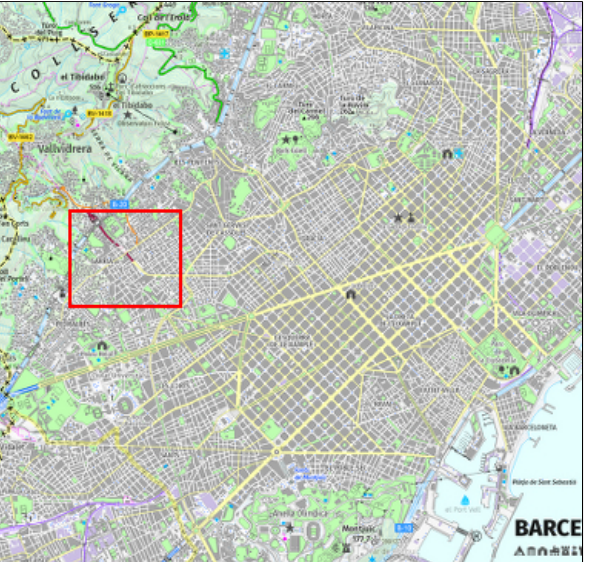
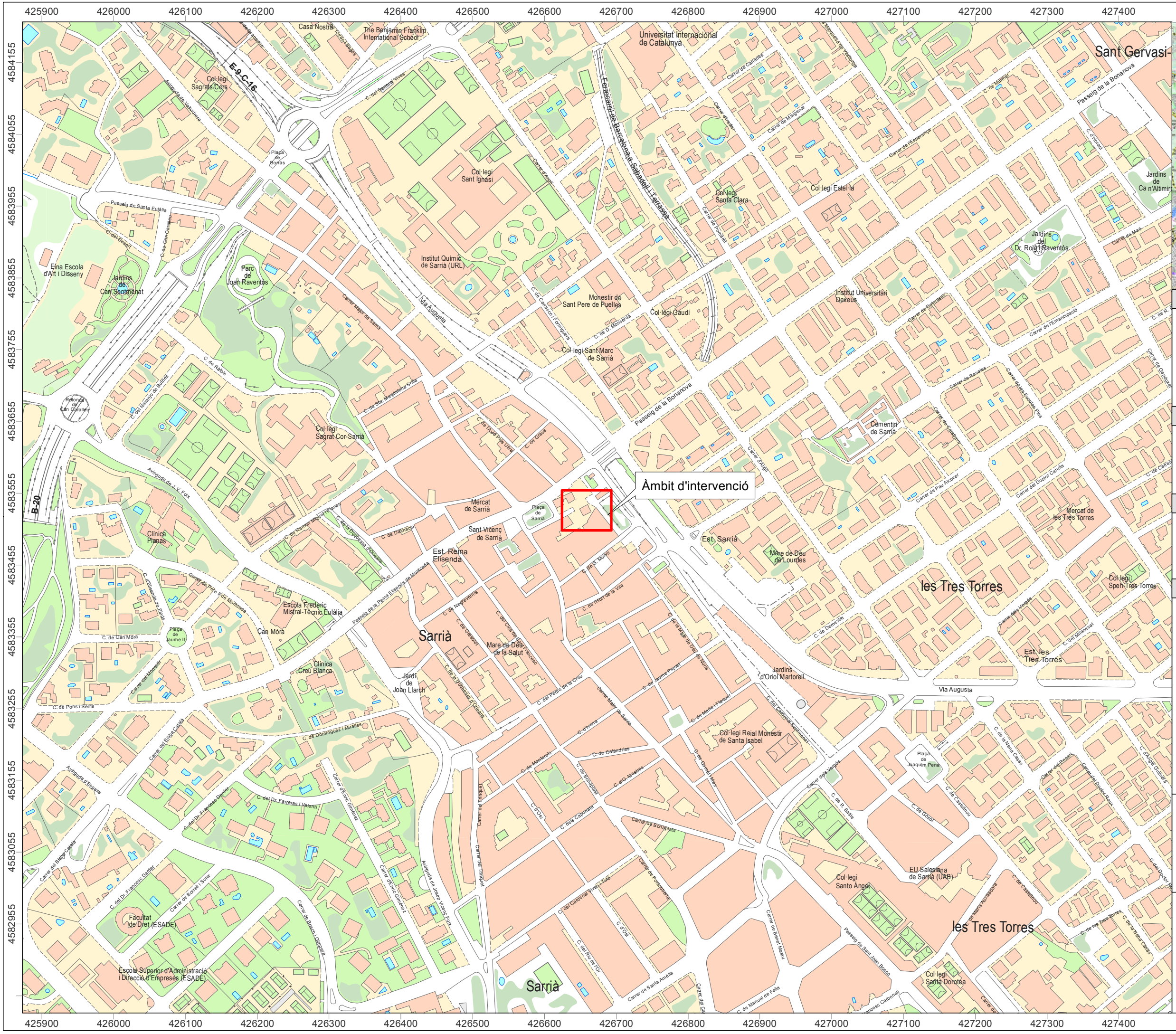
<http://www.bcn.cat/guia/bcnpicc.html>

<http://www.icc.es/>

Memòria de la intervenció arqueològica al Carrer Menor de Sarrià 6-8, (Barcelona, Barcelonès). Octubre 2020.

10. DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

NOM DEL PROJECTE

INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA AL CARRER MENOR DE SARRIÀ 6-8

CODI 071/20

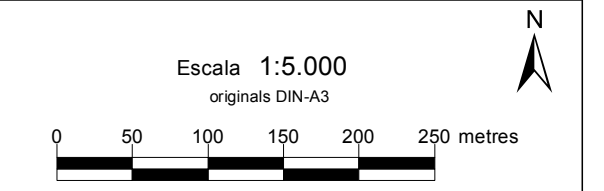
MUNICIPI

BARCELONA

DISTRICTE

SARRIÀ-SANT GERVASI

LLEGGENDA

426485 426535 426585 426635 426685 426735 426785 426835

4583630 4583580 4583530 4583480 4583430

Àmbit d'intervenció

426485 426535 426585 426635 426685 426735 426785 426835

de la Reina Elisenda de Montcada

Passeig de la Bonanova

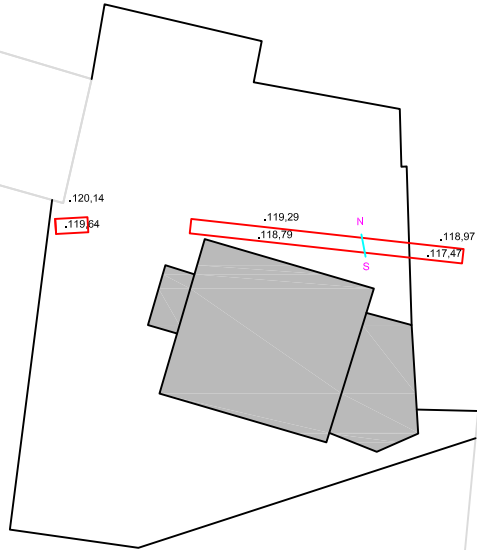
Plaça de Sarrià

Carrer Menor de Sarrià

Carrer Major de Sarrià

Carrer de la M. de D. de Núria

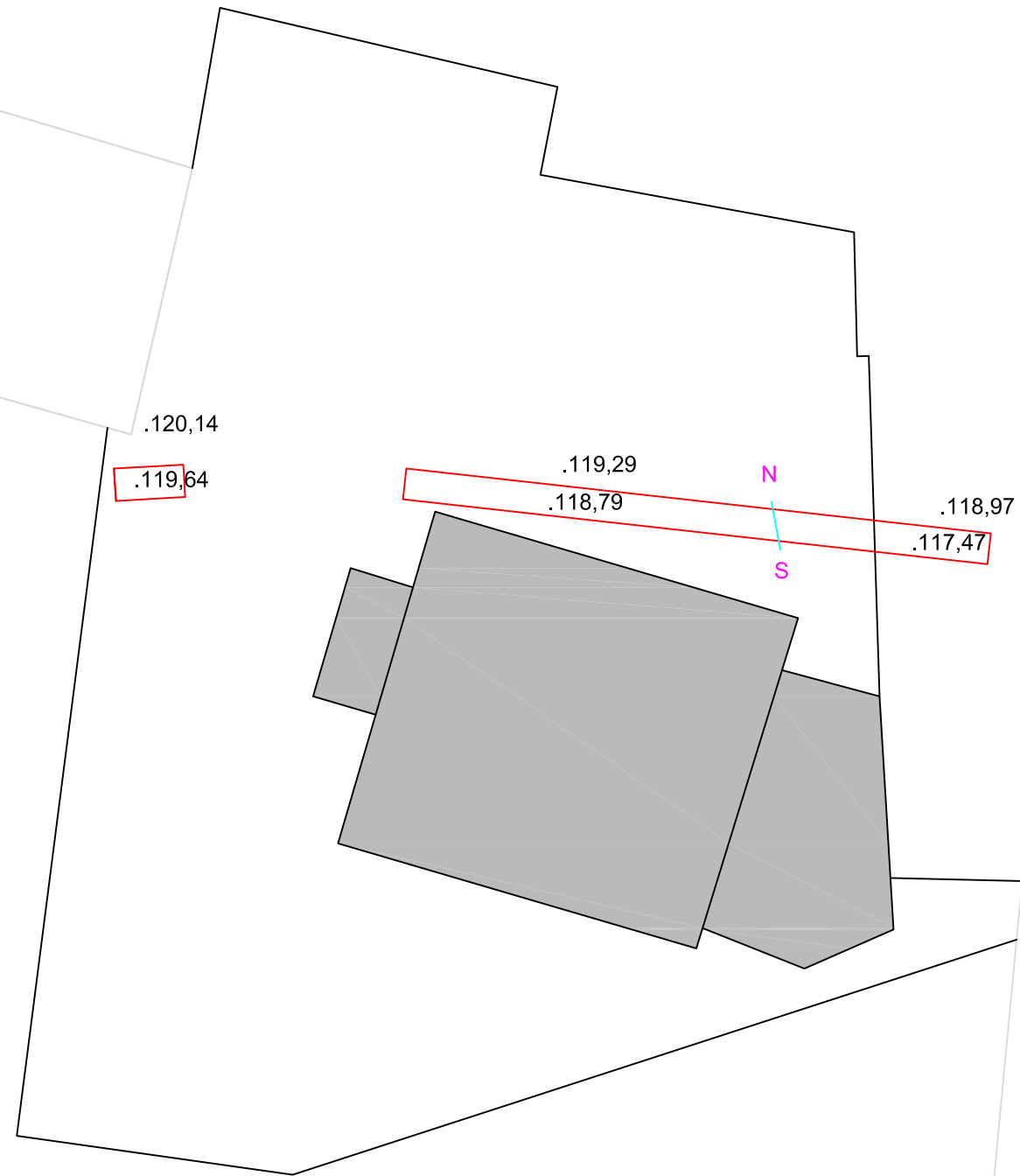
Augusta

	Rasa
	Planta obra- entorn
	Seccions

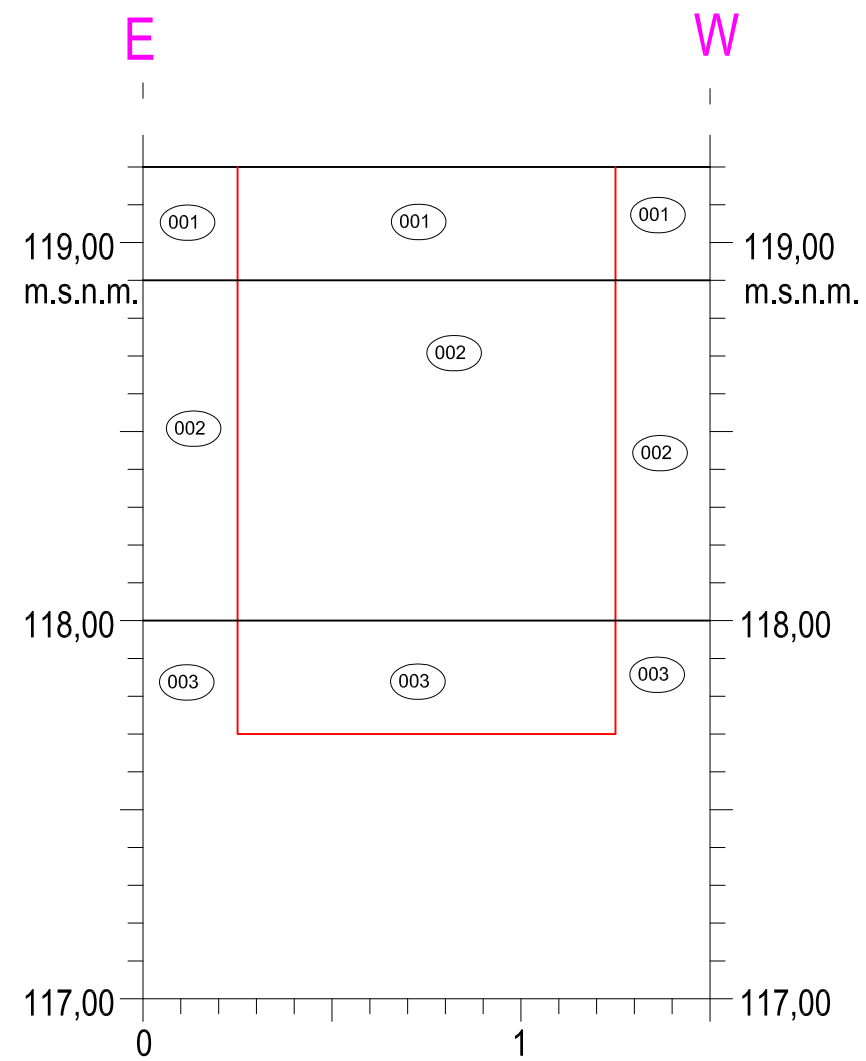

Sarrià

Torre de D. de Núria

 Rasa
 Planta obra- entorn
 Seccions

 Rasa

Memòria de la intervenció arqueològica al Carrer Menor de Sarrià 6-8, (Barcelona, Barcelonès). Octubre 2020.